

Talvet koettelevat syysruista

Antti Laine, MTT

Vuonna 2008 korjatusta 17 720 hehtaarin syysruisalasta oli Amiloa 22,7 %, Elviä 21,9 % ja Riiheä 16,8 %. Amilon pitkään jatkuneen suosion takana on sen ylivoimainen sakoluvun kestävyys. Sitä ei ole heikentänyt edes sen heikko talvehtiminen.

Viime syksynä syysruista ehdittiin kylvää ainoastaan 14 000 hehtaarin alalle. Syynä oli puintien viivästyminen.

Parhaiten syysruis on kylvöaikakokeiden perusteella talvehtinut silloin, kun kylvöt on tehty Etelä-Suomessa elokuun viimeisellä viikolla ja muilla viljelyalueilla hieman aiemmin. Hybridiruis on voitu kylvää jonkin verran myöhemmin sadon siitä kärsimättä.

Syysruislajikkeet Riihi, Elvi, Picasso ja Evolo ovat virallisissa lajikekokeissa kestäneet parhaiten talvituhoja. Suurissa talvituhoissa puolalaisten lajikkeiden sadot ovat jääneet alle puoleen keskimääräisissä ja pienissä talvituhoissa saavutetuista sadoista.

Sportak syö syysrukiin satoa

Viime vuoden syysruiskokeissa havaittiin, että kasvinuojeluaine prokloratsi (Sportak 45 HF) ei sovellu syyrukiin talvituhojen torjuntaan. Aiemmin syysrukiin kylvöaikakokeissa on havaittu, että mitä parempi käsittelemättömän kasvuston talvenkestävyys lumihometta vastaan on, sitä enemmän sato pienenee Sportak-käsittelyllä.

Piikkiössä vuonna 2008 kaikkien kokeissa olleiden lajikkeiden sadot laskivat Sportak-käsittelyn johdosta 400–1 000 kg/ha. Tätä voidaan pitää jo hyvin merkittävänä sadon menetyksenä käsittelykustannusten lisäksi. Sekä käsittelemättömässä että käsitellyssä kasvustossa talvituhot olivat keväällä olemattomat.

Syysruis reagoi Sportakin aiheuttamaan stressiin satotason laskulla. Jos kasvustossa olisi ollut talvituhoa aiheuttavaa lumihometta, olisi sadon pieneneminen saattanut korvautua parantuneen talvehtimisen aiheuttamalla sadon lisääntymisellä.

Tuomas Marttila/Rodeo.fi

Ruis on monen terveellisen ruuan ainesosa. Kotimaisen rukiin ohella ruisleipää leivotaan yhä useammin ulkomaisesta rukiista.

Syysrukiilla vahvat juuret

Hyvin talvehtineella syysrukiilla on paremmin kehittynyt juuristo kuin kevätrukiilla. Juuristo on edennyt riittävän syvälle jo keväällä, eikä näin kärsi kevätkuivuudesta tai sen aiheuttamista orastumisongelmista.

Syysviljat tuottavat kuivina vuosina määrältään ja laadultaan parempia satoja kuin kevätiljat. Kevätviljat puolestaan saattavat kärsiä vedenpuutteen lisäksi epätasaisesti tuleentuvista kasvustoista. Ne viivästyttävät sadonkorjuuta, huonontavat sadon laatua ja lisäävät kuivatuskustannuksia.

Parhaimmat syysruissadot saadaan savimailla. Kevätruis viihtyy paremmin karkeilla kivennäismailla.

Syysrukiin lajikkeet

- Reetta on melko satoisa kaikilla viljelyalueilla. Sen talvituhot ovat vähäiset ja kasvuaika lyhyt. Sen lakoutuminen ja korren pituus ovat kotimaisten lajikkeiden pienimmät.

- Riihi on aikaisin ja talvituhoja parhaiten kestävä lajikkeemme. Lakoutuminen ja korren pituus ovat lajikelistan lajikkeista suurimmat
- Kier on satotasoltaan keskimääräinen, erittäin lujakortinen lajike
- Elvi on kasvuajaltaan keskimääräinen. Sakoluku on jäänyt alhaiseksi
- Recrut soveltuu parhaiten viljeltäväksi Etelä-Suomeen.
- Walet on laonkestävä Etelä-Suomeen soveltuva lajike. Sen hehtolitrapaino on korkea
- Picasso on satoisa lyhytkortinen hybridiruis, jonka sakoluku on korkea
- Amilo on talvituhoille herkkä lajike, jonka sakoluku ja sen kestävyys ovat yhä lajikelistan parhaimmat
- Evolo on erittäin satoisa hybridiruis kaikilla viljelyalueilla. Se on kasvuajaltaan myöhäinen lajike, mutta sen sakoluku on korkea ja kestävä
- Dankowskie Diament on lajikelistan lajikkeista herkin talvituhoille. Tämä näkyy myös sen satoisuudessa. Lajike on myöhään tuleentuva, sen sakoluku on korkea, mutta sen sakoluvun kestävyys ei kuitenkaan ole Amilon tasoa

Lisätietoja: antti.laine@mtt.fi
 puh. (02) 477 2284

